

ványabb, mert az haraphat, ha ütök; de neki túrníe kell, mert az a jó modor . . . Hahaha! modor?

Botjával olyat húzott egy gázlámpa vasoszlópára, hogy a pálcza kettétört. Ettől kissé lecsillapodott. A hideg eső, mely arczába csapott, s az éjszakai szél, enyhíték ádáz dühét.

Kávéházról kávéházra botorkálva töltötte el az éjt; nyugtát azonban nem lelé még sem. «Ő szereti azt a lányt; s mi lesz most ezután?» — Nem tudott kiokoskodni ebből.

. . . Másnap megtörtént a párbaj és Somordy golyója megölte Dénes Györgyöt.

A gyilkos az általános felháborodás és a lapok lármája elől a vidékre sietett, de a mint egy esztendejét leülte, visszatért újra baráti körébe s újra becsületes embernek tekintették, sőt — még becsületesebbnek, mint valaha.

(Folytatása következik.)

Bécsben egy frankfurti Lehr nevű híres veloczipédista nyerte el, ki egy kilométernyi utat 1 perc 21 $\frac{1}{2}$ másodperc alatt tett meg s 10 kilométert 18 perc 36 $\frac{1}{2}$ másodperc alatt, azaz csaknem gyorsvonati sebességgel. Vannak továbbá különböző versenyek akadályokkal, le és fel, s volt egy verseny Párisban, hol a veloczipédistáknak 8 nap egymásután kellett futtatni. Az utóbbinál a győző egészben véve 52 órát futott s ez idő alatt 1749 km. s 200 méter utat tett meg.

Nagyon szaporodnak újabban a kerékpározó nők. Különösen Párisban a Bois de boulegneban naponként számtalan nőt lehet látni versenyezni egymással. A színésznők külön versenyt is rendeznek egymás között. Magától érthető, hogy a párisi nők ezen szenvedélye az öltözetben is változtatásokat okozott. Kezdetben közönséges lovaglós ruhában mentek, ma már külön veloczipéd-öltözet van, mely térdig érő nadrágból, s a testhez tapadó mellényből és jockey sapkából áll.

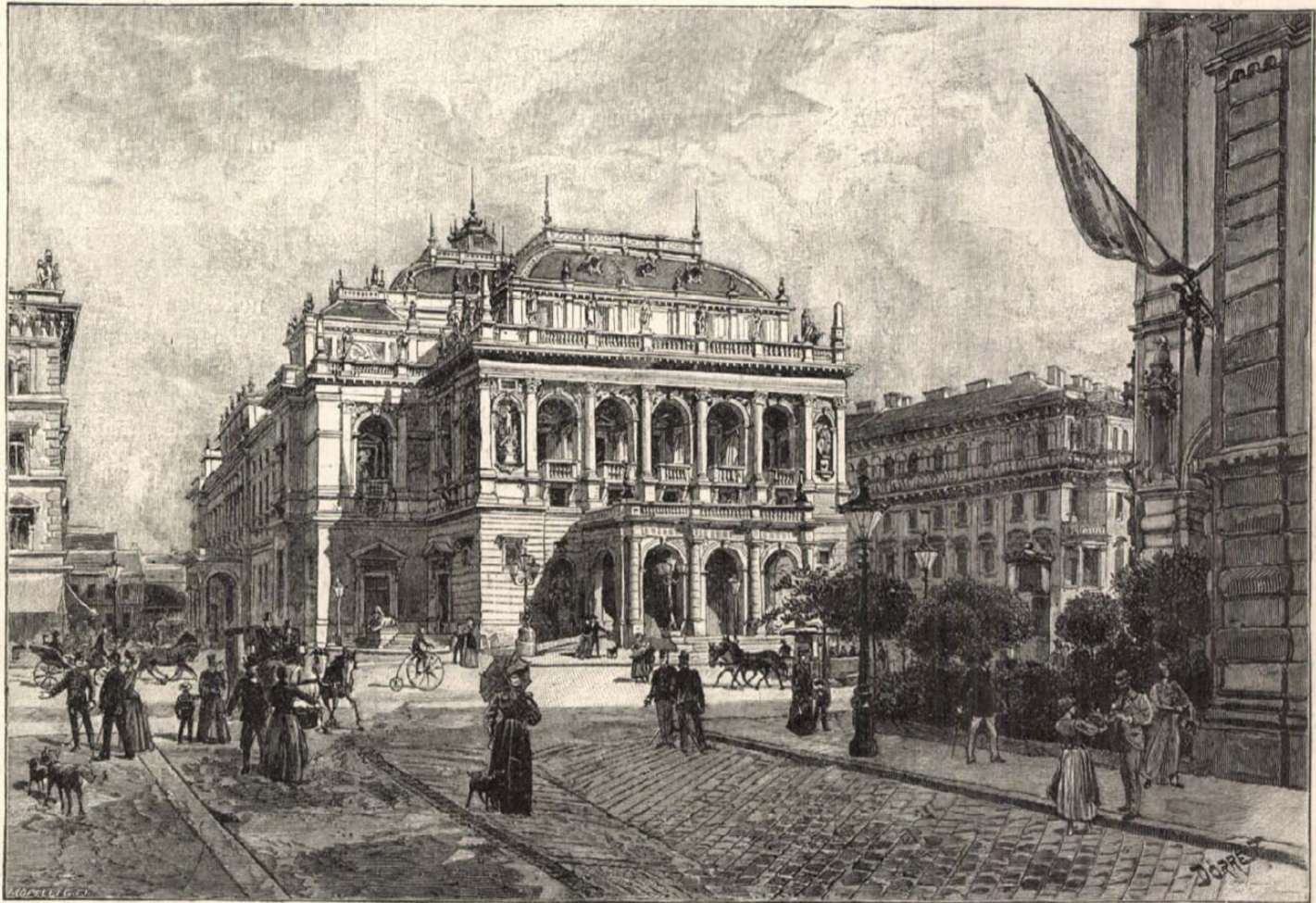
év óta már háromszor is elnyelték. *Anglia* jelenleg szárazföldi seregére és hajóhadára évenként 32 millió font sterlinget — 384 millió forintot — költ.

* **London nagy forgalmáról** fogalmat nyújthat, hogy a közelebb megnyitott Tower-hídon az első két hónap alatt 3 $\frac{1}{2}$ millió gyalog ember s közel fél millió kocsis ment át, bár a hidat 1620 hajó átmenetele végett sokszor kinyitották.

* **Szegény király.** Dahomej egykori zsarnoka nagy nehézségek közt él jelenleg Mauritius szigetén, hol száműzetésben van, mivel a francia kormány naponként csak 20 frankot ad neki s ebből kell 13 személyből álló háztartásának költségét fedezni.

* **Öngyilkos hóhér.** Melbournban a hóhér elvágta a nyakát, mivel kényszeríteni akarták, hogy egy gyermekgyilkosságért halálra ítelt nőt, kit ő ártatlannak tartott, felakaszson.

* **Tisztítás sűrített levegővel.** Amerikában újabban a takarításokat légszivattyúkkal végzik, melyekben 50 font nyomás jut egy négyzethüvelykre. A takarítás sokkal jobb, mint a seprés vagy porolás, mert a sűrített levegő minden helyre elhatol s minden porszemet kiséper. Egyelőre az újmódi seprést főképp a vasuti kocsiknál és a vendéglőkben alkalmazzák nagy sikerrel.

A MAGYAR KIRÁLYI OPERAHÁZ.

Dörre Tivadar rajza.

A VELOCZIPÉDISTÁK.

A sport különböző nevei közül kiválóan hatalmas fejlődésnek indult az utóbbi időkben a kerékpározás. Csaknem minden művelt államban vannak már egyesületek és szaklapok, melyek kizárólag ennek a sportnak fejlesztésével foglalkoznak s azonkívül egyesek kalandosabbnál kalandosabb dolgokat művelnek, hogy a nagy közönség figyelmét erre a sportra felhívják. S valóban fel is hívták már. Legáltalában nagy városokban épen nem ritkaság, hogy a kereskedelmi ügynökök és a kofák a veloczipédet használják, itt-ott már egyes orvosok is annak sehségével teszik meg látogatásaikat.

A legújabb időben általánossá lett a versenyzés veloczipéddel. Legutóbb a nyáron nemzetközi verseny is volt München és Milano között, mely 590.4 km. távolságra terjedő ut. A versenyen 16 német, 7 osztrák, 2 svájci és 24 olasz vett részt, a győző, egy Fischer nevű müncheni veloczipédista, a hosszú utat 29 óra 32 perc és 30 másodperc alatt tette meg, a leglassubbnak is csak 51 $\frac{1}{2}$ órára volt szüksége. Egy másik szintén nemzetközi versenyen Drezdától Berlinig a győző 7 óra 29 perc 17 $\frac{1}{2}$ másodperc alatt jutott el.

A versenyzőknek van már Derby-díjuk is, hasonlóan a lóversenyekéhez. Ezt a díjat a jelen évben

EGYVELEG.

* **Nagy nemzeti ünnep** készül Svédországban. Decz. 9-én lesz 300-dik éve, hogy leghíresebb királyuk, Gusztáv Adolf született. Az évfordulót most nagy fényvel akarják megünnepelni.

* **A múlt évi őszi hadgyakorlatok** alkalmával Európában több katoná volt mozgósítva, mint a legnagyobb Napoleoni háborúk idejében. Ugyanis összesen 1,200,000 ember táborozott, a kiknek tartása 25 millió frtba került s a kik 60 millió töltegyt fogyasztottak el. Európa legnagyobb katonái államai, nevezetesen *Ausztria-Magyarország* 250 ezer embert, *Oroszország* 216 ezer, *Németország* 160 ezer, *Franciaország* 75 ezer, *Olaszország* 85 ezer és *Anglia* 70 ezer embert mozgósítottak. Ezek után *Spanyolország* 25 ezer, *Portugal* 10 ezer, *Hollandia* 18 ezer, *Dánia* 8 ezer, *Belgium* 35 ezer, *Svájc* 50 ezer és *Bulgária* 12 ezer embert vontak össze. Ezek szerint a hármass szövetség 495 ezer embert, *Oroszország* és *Franciaország* pedig együttvéve 291 ezer embert mozgósítottak. Nem kevésbé érdekes az a statisztikai adat, mely szerint az említett államok száz millió puskával rendelkeznek, úgy hogy minden katonára átlagosan 5 $\frac{1}{2}$ tartalékpuska jut. Angliának egy magának háborui kétszázötven év óta 1359 millió font sterlingbe vagyis közel 15 ezer millió forintjába kerültek. Ha most számításba vesszük, hogy *Franciaország* és *Németország* ennél legalább kétszerre nagyobb összeget költhettek hadi célokra, kitűnik, hogy ezen nemzetek törzsvagyonát a háborúk és seregértartás költségei kétszázötven

* **Lajos Fülöp** francia királynak és családjának Dreuxben levő sirboltjába beütött a villám, szerencsére azonban kevés kárt okozott.

* **Szent fogak.** Buddha szent fogain kívül, melyek számára több helyen van Kelet-Indiában és Ceylonban egy-egy pompás templom, némely helyen állatfogakat is tisztelnek. Így Malabarban és Ton-gában elefánt- és cethal-fogak e tisztelet tárgyai. Sziámban van egy szent majomfog, melyet a portugálok egykor elraboltak s a sziámiak 3 $\frac{1}{2}$ millió dollár váltságot fizettek érte. A nagybecsült fogat arany szelencében őrzik, mely hat más szelencébe van bezárva s a legnagyobb templomban áll.

* **A színházi ülőhelyek** értékét számította ki valaki a színházak építési költségei s a telekárak alapján. E szerint egy-egy ülőhely értéke a bécsi Raimundszínházban 230 frt, az udvari operában már 2000 forint, az új udvari várszínházban 4000 forint, a brünni színházban 417 forint. Rouenben Páris mellett 1000 frank, Angersben 475 frank, Londonban az Albert Hallban 30 font sterling, a frankfurti operaszínházban 2356 márka, a schwerini udvari színházban 2500 márka, a budapesti operaszínházban 2525 forint, a párisi nagy operaszínházban 16,466 frank.

* **Az angol királynő ő felségének legöregebb alattvalója** címet használta névjegyén egy Salfordban élő Hampson nevű ember, ki most halt meg. Az öreg úr hiteles iratok szerint 115 éves volt; négy nagybátyja Waterloónál sebesült meg. Két fiát a krími hadjáratban vesztette el.

A DIFTERITISZ ÚJ ORVOSLÁSMÓDJA.

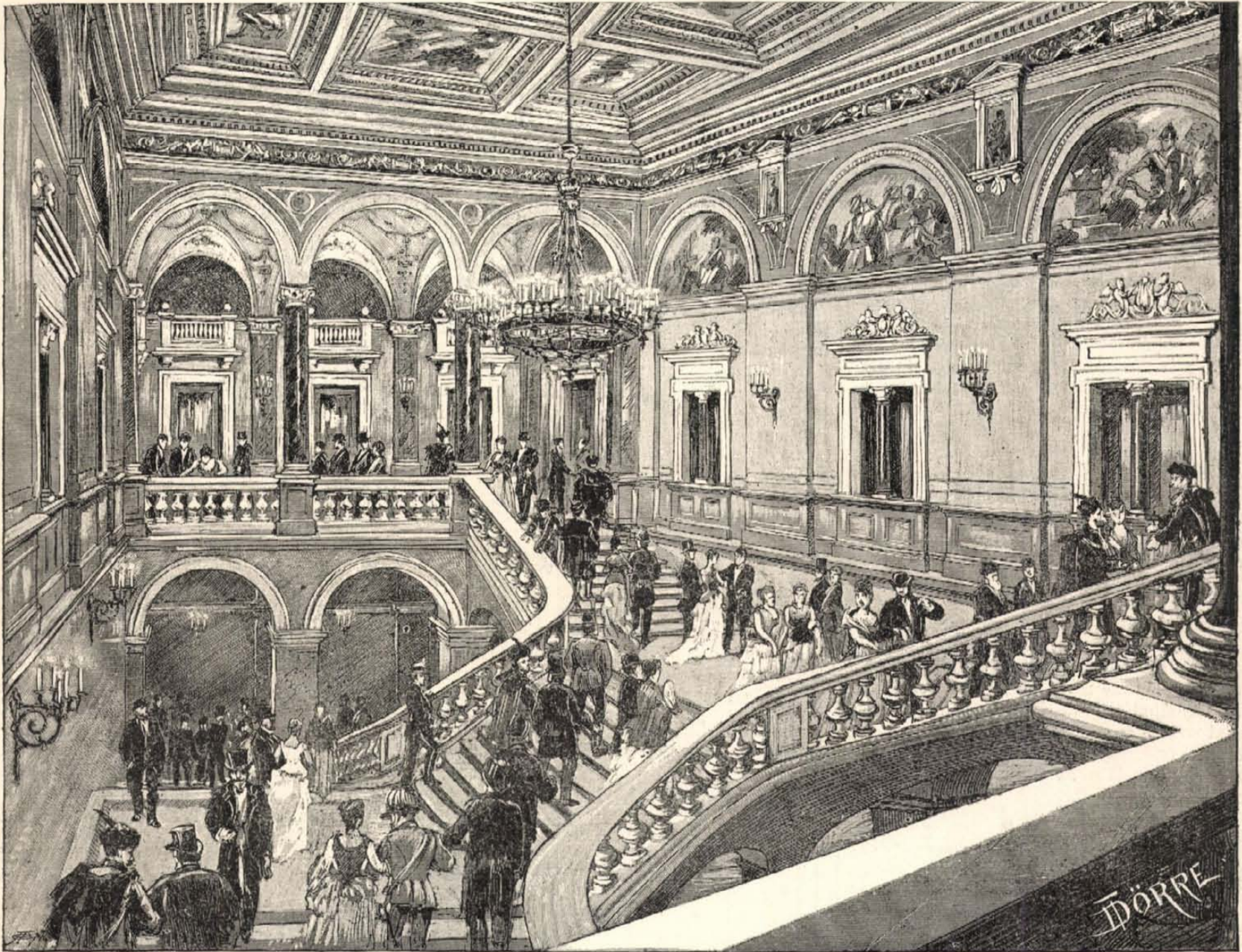
A fővárosunkban imént lefolyt nemzetközi közegészségi és demografiai kongresszus óta élénken foglalkoztatja úgy az orvosokat, mint a laikus közönséget is a difteritisznek ama új orvoslásmódja, melynek lényegéről és eredményeiről dr. Roux, Pasteur tanítványa és számos tudományos munkája által ismert szakember számolt be a kongresszus egyik ülésén. Mint-hogy ezen új orvoslásmód mintegy forduló pontot jelez a fertőző betegségek gyógyítása terén és már eddig is feltűnő jó eredményekre vezetett: érdekesnek tartjuk azt olvasóinkkal a következőkben röviden megismertetni, annyival is inkább, mert már eddig is sok téves nézet szivárgott a közönség közé az új orvoslásmód lényegét és fölfedezését illetően.

már több statisztika áll rendelkezésünkre, melyekből a módszer értékét illetően következtetést vonhatunk.

Az egyik statisztikát dr. Kossel, Koch tanár segédje állította össze Berlin öt nagyobb kórházában vérsavóval kezelt 233 difteritisz-esetről; ezek közül meggyógyult 179, vagyis 77%. Egy másik statisztika dr. Katztól ered, a ki szintén Berlin egyik nagyobb gyermekkórházában kezelte a difteritiszben szenvedőket vérsavóval; 128 gyermek közül 111 maradt életben, a gyógyulás százaléka tehát 86.5. Végül a harmadik nagyobb statisztikát dr. Roux közölte 300 difteritisz-esetről, melyek közül halálosan végződött 78, a gyógyulás tehát 74%-ot tesz. Ezen eredmények mindenesetre nagyon kedvezőknek mondhatók, ha összehasonlítjuk őket azon eredményekkel, melyeket az előbbi orvosok

kendezzen be azonnal difteritisz elleni vérsavót. Ha egyszerű torokgyulladás esete forog fenn, a vérsavó nem fog ártani, a mint hogy általában a vérsavó nagyon nagy mennyiségben is teljesen ártalmatlan szer; ha ellenben difteritisz volna jelen: a vérsavó ezt most még biztosan meggyógyítja.

A difteritisz többnyire nem fulladás által öli meg az embert, a mint ezt tévesen sokan hiszik; a torokban és innen átterjedőleg a gégeben és légcsőben képződött hártvány csak ritkán zárják el teljesen a levegő útját és ezen esetekben is a gége vagy a légcső fölmetészésével, az úgynevezett tracheotomiával többnyire még lehet utat nyitni a levegőnek. A veszély inkább abban rejlik, hogy a hártványban levő difteritisz-bacillusok egy mérget termelnek, mely az egész szervezetet, főleg pedig a szívet, a veséket

A MAGYAR KIRÁLYI OPERAHÁZ FÖLÉPCSŐJE.

Dörre Tivadar rajza.

A difteritisz új orvoslásmódja az úgynevezett vérsavó-orvoslásmódon alapszik. Behring berlini tanár volt az első, a ki hosszabb kísérletes tanulmányozás után már 1890-ben arra a fölfedezésre jutott, hogy valamely fertőző betegség iránt fogékonytalanná (immunná) tett állat vérével, illetőleg vérsavójával, úgy állatok mint emberek kigyógyíthatók az illető fertőző betegségből. Behring első kísérleteit difteritisznél és tetanusnál (fertőzésből származó merevgörccs) végezte és közleményeivel oly érdeklődést keltett az egész tudományos világban, hogy csakhamar megindultak a világ minden művelt államában a kísérletező vizsgálatok, melyek csaknem kivétel nélkül hasonló eredményre vezettek a legkülönbözőbb fertőző betegségeknél. Így a vérsavó-orvoslásmódot eddig megkísérelték a tetanuson és difteritiszen kívül a veszettségnél, kholeránál, tifusznál, tüdőlobnál és tüdővésznel is. A tökélynek meglehetősen magas, gyakorlatilag is alkalmazható fokára azonban eddig még csak a difteritisznél jutottak, a mely pusztító betegség gyógyítására már alkalmazzák is a vérsavóval való orvoslást, úgy hogy ma

kal értek el, a mikor a gyógyulás százaléka csak 40 és 50 között ingadozott.

Túlhaladna e közlés keretét, ha e statisztikáknak rendkívül fontos, főleg azonban csak szakembereket érdeklő részleteibe hatolnánk; csupán még néhány számot akarunk ide igtatni, mint a melyek mutatják, hogy mily fontos a vérsavóval kezelést azonnal a betegség elején megindítani. 78 difteritiszben szenvedő olyan gyermek közül, kik a betegség első vagy második napján kerültek orvoslás alá, csupán kettő halt meg és ezek sem difteritiszben, hanem más, az eredeti bajhoz csatlakozott betegségben. Ebből magyarázható Roux azon óhaja, melyet a nemzetközi kongresszuson nyilvánított, hogy tudniillik a családanyák oda utasítandók, hogy gyermekeik torkát, mihelyt ezek magukat bármily kis mértékben is rozslú érzik, azonnal tüzetesen vizsgálják meg és ha ott fehér pontokat vagy foltokat látnak, azonnal orvoshoz forduljanak. A fehér foltok néha ugyan csak egyszerű torokgyulladás következményei, máskor azonban a difteritisz jelei. Minthogy pedig a megkülönböztetés sokszor nagyon nehéz: az orvos fec-

és az idegrendszert megtámadja. A vérsavó hatása főleg abban áll, hogy ezen mérget tönkre teszi. Könnyen belátható azonban, hogy ha a difteritisz-mérég hosszabb behatása folytán már súlyos elváltozásokat idézett elő a szervezetben: a mérég tönkretéve a vérsavó által már nem hozhat segítyt, ha a létrejött szervi elváltozások magukban véve halálosak.

A vérsavó a bőr alá fecskendezés alakjában alkalmaztatik; e célra a rajzunkon látható 20 köbcentiméter tartalmú fecskendő szolgál, melynek vékony, körülbelül két centiméter hosszú tűje a beteg bőre alá szúratik, főleg olyan helyeken, hol a bőr könnyen redőbe emelhető. A befecskendezett vérsavó a bőr alatt mogoródionagyságú daganatot okoz, a mely azonban rövid idő alatt — körülbelül tíz perc alatt — eloszlik és fájdalommal nem jár. A befecskendezendő vérsavó mennyisége egyrészt a beteg korától és a betegség súlyosságától, másrészt azonban a vérsavó hatályosságától is függ; körülbelül 10 és 20 köbcentiméter között ingadozik, mely mennyiség esetleg egyszer vagy kétszer ismétlődő.